

"La laïcitat no té sentit a Algèria"

Salima Ghezali és la directora del setmanari algerià 'La Nation'. Des d'aquest mitjà reivindica la necessitat del diàleg obert a Algèria, sense excloure'n ningú. Alhora demana a Europa que defugui el sensacionalisme, si vol entendre el conflicte del seu país.

En l'actual situació d'Algèria, quines són les seves limitacions com a periodista?

—Enormes. Treballo en un país en guerra; més encara, en una batalla confusa en què no se sap qui et matarà ni per què. D'una altra banda, hi ha la censura, molt dura des del 1992. I a sobre de tot això, el 94 el govern va aprovar una circular, malauradament feta amb la col·laboració d'alguns periodistes, que l'organitza; així jo puc assistir a una matança o a una operació policíaca però no en puc dir res i he d'esperar a rebre'n la versió oficial. Això no és periodisme, és propaganda.

—Quina actitud ha adoptat el setmanari La Nation?

—No parlar de qüestions de seguretat, perquè no podem cobrir aquesta guerra des d'un punt de vista periodístic. Aquesta situació és molt dura, i l'hem debatuda amb molts col·legues de la professió: alguns diuen que cal parlar-ne encara que sigui amb la versió oficial; però jo crec que quan només dones un punt de vista falsifiques la realitat. Si jo no puc descriure les coses que veig i que concerneixen la repressió i les accions dels militars, tampoc no puc escriure les mentides que diu el Ministeri de l'Interior. Políticament les meves conviccions no són aquestes, i des d'un punt de vista ètic això tampoc és fer periodisme. A part aquesta informació quotidiana, també ens han censurat les informacions relatives a les violacions dels drets humans, a la militarització de la societat o les crítiques sobre la manca de garanties de les pròximes eleccions.

—Aleshores de què poden parlar?

—És una situació molt difícil i, com més va més, ens plantegem si val la pena de continuar fent la revista, amb tots aquests impediments. Però jo responc que sí,

perquè cal lluitar contra la confusió, que és el principal instrument del règim autoritari i repressiu. Així, doncs, nosaltres sortim cada setmana i encara que no podem donar informacions precises de fets concrets, parlem de totes les falsetats que s'han dit durant la setmana, fem pedagogia de la democràcia, i desmuntem

la teoria, una entre tantes, que ens trobem en una guerra religiosa. Ens hem convertit en un setmanari de reflexió, tot i que, de tant en tant, amb anàlisis molt fines, arribem a donar una part d'aquesta informació censurada. És un exercici de subtileza molt difícil, però és l'única manera de fer-ho.

—Com a periodista compromesa li han sortit enemics pertot arreu. Com sobreviu a aquesta pressió?

—Cal sobreviure. I a més no hi ha elecció possible. És com si et tiren a l'aigua: cal que nedis, si no, t'enfonsaràs. Nosaltres ens neguem a ofegar-nos, i per això provem de nedar. Encara que estiguem cansats, que siguem a punt de caure reben-tats, sabem que, si ens parem, morirem, i per tant continuem nedant, sigui com sigui. És molt cansat: ja no se què vol dir el mot felicitat, ni què vol dir tenir un projecte personal, una vida personal, ni re de tot això. Alhora hi ha tantes morts, tant de sofriment, que, quan pots passejar pel carrer un dia assolellat, ho consideres una cosa meravellosa.

—Fa cinc anys, en una entrevista a EL TEMPS, va acusar el FIS de feixista. Ha canviat res de llavors fins ara?

—No, no ha canviat gaire res. A l'interior del FIS hi ha discursos de caràcter feixista. Però els canvis esdevinguts des d'abans de la guerra fins ara demostren que els militars també són feixistes. Ara diuen que per a lluitar contra el FIS cal donar suport als militars, però no ho accepto: ningú no té el dret de reprimir la

"És mentida que hàgim de triar entre la violència dels extremistes islamistes i la dels militars. A Algèria tenim recursos suficients per a entendre'ns pacíficament."

"Europa dóna suport a les dictadures del món àrab."

gent de qui discrepa, i això tant val per al FIS com per als militars. Des del 1992 els militars han reprimat molt més que no pas els islamistes.

—Aleshores, no és qüestió de triar entre islamistes extremistes o militars...

—Aquesta dicotomia és una confusió, és mentida que s'hagi de triar entre dues violències. En la societat algeriana tenim els recursos suficients per a entendre'ns pacíficament i arreglar els problemes políticament. Els extremistes, tant islamistes com militars, es beneficien de la guerra; els primers perquè no conceben un sistema polític amb partits que tinguin idees oposades a les d'ells; els segons perquè tampoc no conceben de cap manera la possibilitat que la societat s'expressi com vulgui.

—Amb tot, el representant del FIS a l'exterior deia no fa gaire que un sistema amb partits polítics que permetés l'alternança en el poder ja els anava bé.

—En aquest aspecte, crec que el FIS ha evolucionat molt perquè l'any 1991, tot i guanyar les eleccions per majoria, van constatar que, contràriament al que es pensaven, no tot el poble algerià era al seu costat. A partir d'aquesta constatació han evolucionat i han comprès coses que abans no podien entendre. Abans de la guerra estaven convençuts que no necessitaven la democràcia ni respectar els drets de l'home, perquè segons ells això era viure a la manera occidental, però quan van començar a sofrir repressió es van adonar de si n'era, d'important, tot això.

—Creu que des d'Europa s'entén que hi pugui haver un sistema democràtic diferent de l'occidental?

—No, però això ja és molt vell, és l'eurocentrisme. Ara bé, també crec que totes les societats tenen dificultats a l'hora de resoldre les diferències amb els altres. Però, Europa, especialment ara, es replega, i com més va més, a conseqüència de l'afebliment induït per la crisi econòmica i de valors que l'aclapara. De cara enfora Europa diu que cal deixar fer als altres països el que vulguin, que no s'hi vol ficar, però alhora hi intervé econòmicament i dóna suport a les dictadures del món àrab i de l'Àfrica, i fins i tot hi participa.

—Com es reflecteix això en el cas d'Algèria?

—Des de França, per exemple, hi ha un discurs es-

MIREIA MARGENAT

pantós que diu que 'la democràcia és laïcitat', i a Algèria la gent entén per laïcitat anar contra l'islam. Cal comprendre que l'islam és una religió diferent del cristianisme en el fet de no tenir clergat, i que per tant hi és innecessària la laïcització perquè no hi ha un poder temporal per als religiosos, no hi ha papes. A l'Iran és diferent perquè hi ha els xiïtes, que sí que tenen clergat, però els sunnites, i la gran majoria de musulmans són sunnites, no tenen clergat. Per tant, la paraula laïcitat no té sentit en la nostra societat. I quan els intel·lectuals francesos ens diuen que lluitem per la laïcitat d'Algèria, el 99% dels algerians no entenen què volen dir, o bé entenen que els volen prendre la religió. Això no es pot tallar de cop, com tampoc no es pot acabar de cop la cultura judeocristiana d'Europa. Hi ha molts malentesos en aquesta qüestió.

Salima Ghezali. Ha estat convidada a Barcelona per l'alcalde Pasqual Maragall i la Fundació Alfons Comín per participar en el seminari "Algèria: una guerra civil encoberta".

Oriol Cortacans.

L'amulet egipci

Alan Greus

El robatori d'una valuosa joia egípcia provoca una aventura arriscada i enigmàtica.

PREMI BANCAIXA DE NARRATIVA JUVENIL

Bromera
"Espurna", 28

L'illa del faraó

Joan Pla

Què més podria passar-li a Eduard? Primer l'atemptat terrorista i ara la descoberta d'un secret que li canviarà la vida.

Bromera
"Espurna", 30

Lara, quin nom!

Glòria Llobet

L'amistat de Roger i Oriol es veu amenaçada quan tots dos s'enamoren de la mateixa xica.

Bromera
"Espurna", 27